

Les ximeneies tortes

Barcelona, apart d'altres tares més o menys violentes, més o menys perjudicials a la seva fama, més o menys enlletgidores, més o menys greus, més o menys incorregibles, més o menys mendrables, que desvirtuen més o menys la celebritat universal dels nostres tècnics i dels nostres obrers, que desdinen més o menys de la serietat fabril i del perfeccionament arquitectònic assolits a força de perseverança y estudis, a força de tossuderia i seny, motiu d'orgull professional i patriotisme, Barcelona, dóna, apart d'altres tares, té la mania, notable, encara que poc notada, de ~~ser~~ la dèria contemplativa i estudiantil del foraster turista, un contingent extraordinari de ximeneies industrials completament tortes, completament arquejades i per consegüent, fora de la vertical.

Arribeu-se, seguint la Gran-Via, fins a la plaça de toros Monumental, i mireu a la dreta, vers l'estació del Nord, i no caldrà que us refieu exclusivament de la nostra paraula. En això la realitat supera bellament, la trassa descriptiva de qualsevol prosista.

Una ximeneia torta inquieta de tal manera la refina i l'esperit que us amarga l'efecte sedant que podeu trobar en una passejada al sol i acompanyat de la dona i la mainada. És una cosa que visita un cop no la podeu oblidar. I quan són dues ximeneies, l'una apropet de l'altra, que fan acció de juntar-se en l'altura, amorosament, com dues banyes de caragol, la visió resulta apocalíptica. Què en resta de la fermesa i seguretat de les construccions urbanes si una ximeneia de fabrica, construïda amb rajols és susceptible de blincar-se d'una fàison gelatinosa com les cames d'un infant raquític? Evidentment o ens amointrarem massa parlant-nos del centre de gravetat o les ximeneies tortes constituiran un horrible penombra pels que tinguin ulls a la cara i sentiment de rectitud a la consciència.

pel ~

la

le
la

if

e i a

le

el

li

le
le

vostres

10'
12

se'n
L....

11'
11'

1è

Oh, si fossin un vimet o una candel·la, no us en entornarieu pas a casa sense haver-les adressades! Les mans ~~no~~ hi van. Però són tan altes, tan negres, tant de mal empunyar! Desgraciats de vosaltres si sou un home d'aquells que un quadro decantat us esgarrifa; quin frenesí, quina exasperació no sentiríeu davant d'aqueix espectacle indescriptible, d'aqueixa tragèdia de les ximeneies desplombades, insinuant en la blavor del cel un arc fantàstic, un viatge de tija de sarment que de prolongar-se les tornaria a la terra d'on han brotat, amurgunant-les.

El paralelisme de les edificacions que tenen a l'entorn resta destruït. Res s'aguanta dret ni horitzontal, tot és antigeomètric, tot fracasa i balla com en una "reverie" cubista.

Aqueix efecte òptic dóna una impressió d'inestabilitat, de castell enlaire, d'una efímera Barcelona de joc de cartes que un cop de dit pot ensorrar.

Us torna pessimistes. Tots els perfeccionaments i empreses que s'intenten en honra i glòria de nostra estimada Barcelona, cor i cervell de Catalunya, us semblen vans, inútils, mal fonamentats.

El ~~teatre~~ ~~teatre~~ català... molt bé, sí, però caldria adreçar les ximeneies; ~~les~~ ~~postres~~ ~~puèdes~~ van a missa i a sermó amb caputxeta... perfectament, però les ximeneies seguiran blincades; l'Exposició d'Indústries elèctriques i general d'Espanya, els grups escolars, el Metropolità, els jardins i parcs per esplanai d'infants, l'Església en la recauda ~~ció~~ municipal, no ens escalfen ni ens refreden; són projectes o realitats que ens afallagarien, però esdevindran sempre coses secundàries, mentre no desaparegui i no se'ns lliuri de l'obsessió de les grans ximeneies tortes.

el port franc

~~Exposició~~
~~d'Indústries~~

1a
1a
1s

La festa
del llibre...
internacio
nal

#